

Letní zamyšlení: komunikace

Zamyšlení na komunikaci mezi lidmi, dopravou a přenosem zpráv

Návštěva v prodejně Německého muzea v Mnichově, kde jsem si zakoupil několik zajímavých pohlednic zobrazujících znaky komunikace mezi lidmi (příkládám je jako ilustrace k tomuto článku), a rozsáhlost forem lidské komunikace mne přivedly k zamyšlení nad dorozumíváním a formami přenosu znaků komunikace – lidské řeči a písma. Nás sběratele specializující se na filatelistické obory shromažďující doklady dopravy, přepravy a přenosů zpráv (nejlépe opatřené znakem poštovní přepravy jakými jsou razítka, nálepky, poznámky, výplatní otisky atd.).

Komunikace (z latinského *communicare* – sdílet, radit se a *communis* – společný) má řadu významů. Jde o dorozumívání (pomocí lidské řeči a písmem). Podle prostředků komunikace se rozlišuje verbální komunikace (slovem a písmem), neverbální komunikace (beze slov jako je např. mimika, gestikulace apod.) a vizuální komunikace (pomocí vizuálních prostředků). Technika vymezuje telekomunikaci. Komunikaci v dopravě a poštovníctví zprostředkovává lidský činitel, dopravní cesta a dopravní prostředky – poslové, kurýři, železnice, vodní cesty, letecké cesty atd. V moderním věku jsme svědky komunikace telefonní, telegrafické, dálkopisné, internetové a další. Ke všem se vytváří znaky a speciální jazyk pro přenos zpráv. V centru našeho hledání je jedna ze součástí dokladů komunikace – zejména dopisy, ale i složenky, formuláře a jiné, u nichž mají přednost ty artefakty, které nesou znak poštovního zásahu. Lze říci, že můžeme rozlišit komunikaci v širokém smyslu, ale i v užším (poštovní). Ne náhodou se některé instituce soustřeďující se v minulosti na poštovníctví se transformují na komunikace případně na technické obory, které poštovníctví včetně cest dopravy a přenosu zpráv též zahrnuje.

Historické zdroje uvádějí vývoj přenosu a dopravy zpráv. Jedná se vizuální přenos (kouř, ohně, světla), poté se ke slovu dostal lidský činitel – poslové, kurýři, postilioni, listonoši, doručovatelé, začaly se využívat dopravní technické prostředky s rozvojem techniky (čluny, lodě, vlaky, automobily, balony, letadla, motocykly, potrubní poštu). S moderním věkem se komunikace chopila různých znaků – svou řeč měli tajní kurýři, armáda, apod. a využívala krok za krokem osvědčené technické prostředky – např. telegrafii, dálkopisy (telex), počítače a internet. Lidstvo si osvojilo prstovou komunikaci či morseovku (v nedávné morseovka byla již opuštěna). K přenosu zpráv se používají satelitní soustavy (v roce 1962 pro přenos zpráv použila firma Reuters dálkopis, ale i satelitů). Speciálním přenosem (bezdrátovým) se zabývají radiokomunikace. Ke slovu se dostala SMS (Short Message Service – služba krátké zprávy). Ve výčtu přenosových (dopravních či přepravních) cest nesmíme zapomenout i na němou tvář – koně či holuby či jiná zvířata, která se zasloužila o zrychlení přenosu svým způsobem. Rada prostředků sloužících k přenosu zpráv již přežila a zanikla. Pokrok a vývoj se nedá zastavit.

Cesta od Římské cesty, která sloužila k rychlé dopravě dobytka, vozů, přesunům vojsk, obchodu, ale i přenosu zpráv k dnešní moderní komunikaci a současnému přenosu zpráv byla dlouhá. Pozitivní je, že vývoj reagoval na technický vývoj a zejména rychle skloubil technické prostředky s možností přenášet a doručovat zprávy – jednu z hlavních forem komunikace mezi lidmi.

Pokud se podíváme pozorně na pátou reprodukovanou pohlednici, zjistíme, že i nejmodernější prostředek komunikace INTERNET (předchůdce byl Arpanet - Advanced Research Projects Agency Network ukončený v roce 1990) už má svůj zkratkový dorozumivací jazyk, který je i mezi našimi uživateli internetu používán. Škoda, že přenášené zprávy nenesou znaky poštovní přepravy, které nám v našich oborech dělají radost

Přidáno: Autor letního zamyšlení: Ivan Leiš